

## **REKABET KURULU KARARI**

**Dosya Sayısı** : 2002-2-52

**Karar Sayısı** : 03-28/348-148

**Karar Tarihi** : 1.5.2003

### **A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

**Başkan** : Mustafa PARLAK (Başkan Y.)

**Üyeler** : A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Murat GENCER, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Tuncay SONGÖR, Kublay ATASAYAR, M. Sıraç ASLAN

**B- RAPORTÖRLER:** Hakan BİLİR, A.Ogün SARI, Ekrem KALKAN, Adnan AKGÜN

**C- ŞİKAYET EDEN:** - İş-Tim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.  
Abdi İpekçi Cad. No: 75 Maçka/İstanbul

### **D- HAKKINDA İNCELEME YAPILAN**

- Telsim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.  
Mehmet Akif Mah. Star Sok. No: 2 İkitelli/İstanbul

**E- DOSYA KONUSU:** Telsim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş.'nin Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. lehine daha düşük görüşme ücreti uygulamak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal ettiği iddiası.

**F- İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda özetle; Telsim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş. (Telsim)'nin kendi şebekesinden diğer operatör şebekelerine giden çağrılarda karşılıklı bulunmaksızın Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell) lehine belirli oranda indirim uyguladığı, ancak İş-Tim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş. (Aria) ve Aycell Haberleşme ve Pazarlama Hizmetleri A.Ş. (Aycell)'nin şebekelerine giden çağrılar için ise herhangi bir indirim uygulamadığı, bu anlamda Telsim'in söz konusu uygulamalarının pazara yeni girişlerin engellenmesine yönelik olduğu belirtilerek, aboneler arasında ayrımcılık içermesi nedeniyle söz konusu uygulamalara son verilmesi gerektiği talep edilmiştir

**G- DOSYA EVRELERİ:** Telekomünikasyon Kurumu tarafından gönderilen ve 23.7.2002 tarih ve 3269 sayı ile Kurum kayıtlarına giren İş-Tim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş. imzalı başvuru üzerine hazırlanan 7.10.2002 tarih ve 2002-2-68/BN-02-HB Bilgi Notu Rekabet Kurulu'nun 18.10.2002 tarih ve 02-63/792-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla 4054 sayılı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

6.11.2002 tarihi itibarıyla hakkında önaraştırma açılan konularda; 12.01.2003 tarihi itibarıyla ise düzenlenen 9.12.2002 tarih ve 2002-2-52/ÖA-02-HB sayılı önaraştırma raporu hakkında Telekomünikasyon Kurulu'nun görüşü talep edilmiştir.

Telekomünikasyon Kurulu, Rekabet Kurumu kayıtlarına 26.12.2002 tarih, 9815 sayı ve 25.3.2003 tarih ve 2397 sayı ile intikal eden yazılarıyla konuya ilişkin görüşünü göndermiştir.

20.3.2003 tarih ve 03-18/212-M sayılı Kurul toplantısında ise 4054 sayılı Kanun'da öngörülen karar yeter sayısının bulunmaması nedeniyle konu hakkında bir işlem yapılamayacağına ve konunun gerekli nisap oluşuncaya kadar Kurul gündeminde tutulmasına karar verilmiştir.

9.12.2002 tarih ve 2002-2-52/ÖA-02-HB sayılı önaraştırma raporu ile Telekomünikasyon Kurulu'nun görüşleri Kurul'un 10.4.2003 tarih ve 03-23/283-M sayılı toplantısında ele alınarak; gündemde yer alan ve ortak noktaları bulunması sebebiyle birlikte görüşülmeye açılmış olan tüm konulara ilişkin her bir şikayet ile ilgili inceleme ve araştırma sonuçları tasnif edilerek, rekabet ihlali olduğu yönünde tespit ve değerlendirme bulunmadığından şikayetin reddini gerektiren ve ayrıca soruşturma açılması yönünde ciddi ve yeterli bulgunun mevcut olduğu sonuçların, somut isnatlar belirtilerek ayrı ayrı ve alınacak kararlara esas teşkil etmek üzere her şikayet konusuna göre tefrik edilmiş metinler halinde, hukuki dayanak ve gerekçeleri de belirtilerek Kurul gündemine ayrı önergeler ile getirilmesine karar verilmiştir.

Bu karar üzerine hazırlanan 22.4.2003 tarih ve 2002-2-52/B.N.-03-H.B. sayılı bilgi notu, 28.4.2003 tarih ve REK.0.06.00.00/44 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul'un 03-28 sayılı toplantısında görüşülerek karar verilmiştir.

**H- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** Dosya konusu işlemle ilgili olarak;

- Telsim'in uyguladığı olduğu, Turkcell şebekesine giden çağrılar ile diğer şebekelere giden çağrılar arasında farklı fiyatlara mukabil Turkcell'in sadece şebeke içi ve diğer operatörler olarak iki farklı fiyat kategorisine sahip olduğu ve bu nedenle aralarında uyumlu eylem niteliğinde herhangi bir bulguya rastlanmadığı,
- Telsim'in "GSM Hizmetleri" pazarında hakim durumda olmadığı ve bu nedenle uyguladığı fiyat politikasınının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında rekabet ihlali oluşturabilecek bir uygulama olmadığı

bu nedenlerle şikayet konusuna yönelik soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

## **I- YAPILAN TESPİTLER VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME**

Şikayet konusu olan Telsim'den; Turkcell, Telsim, Aria ve PSTN'e doğru yapılan çağrılarının dakika ücretlerine ilişkin tarifelerin incelenmesinden, Turkcell'e çağrı yapılması durumunda uygulanan tarifeler ile Telsim şebeke içi yapılan çağrılar arasında fark bulunmadığı, Aria ile PSTN'e doğru yapılan çağrılarının dakika ücretlerinin bu tarifelere oranla daha yüksek belirlendiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan prepaid (ön ödemeli) kartlara bakıldığında ise PSTN, Aria ve Aycell'e doğru yapılan çağrılar ile Turkcell'e yapılan çağrılar arasında "Normal" tarife sınırında herhangi bir fark olmayıp 720.000 TL/dk öngörülmesine karşın, Advantage Class tarifesinde indirimli saatler ve hafta sonu seçeneğinde Turkcell'e doğru yapılacak çağrılar için 360.000 TL/dk öngörülmüştür. Bu rakam yine Telsim'e doğru yapılacak olan aramalarda Advantage Class tarifesindeki TL/dk ücretine eşittir.

Burada da faturalı hatlarda olduğu gibi Turkcell'e yapılacak olan aramalar şebeke içi gibi ücretlendirilmiştir.

Turkcell tarafından yönlendirilen çağrılarda ise yine şebeke içi ücretlendirmelerde -Telsim'den farklı olarak- kategoriler şebeke içi ve yurtiçi aramalar şeklinde biçimlendirilmiş ve Turkcell dışındaki operatörlere yapılan çağrılar arasında herhangi bir fark gözetilmemiştir. Turkcell'in farklı tarife paketlerinde genel olarak gözlenen, şebeke içi görüşmelere indirim uygulanması diğer tarifelerinde ise şebeke içi tarifeyle oranla daha yüksek bir tarife uygulanmasıdır.

Başvuru değerlendirildiğinde Telsim'in eylemlerinin rekabet mevzuatı bağlamında "hakim durumun kötüye kullanılması" ve "Turkcell ile birlikte uyumlu eylem" başlıkları altında değerlendirilebileceği görülmüştür. Her iki konu başlığında da şikayetin esası, piyasaya girmeye çalışan firmaların girişlerinin engellenmesi veya teşebbüslerin pazar dışına çıkartılmaya çalışılması olarak özetlenebilir.

### **I.1. Hakim Durum Değerlendirmesi**

Yapılan şikayette, Telsim tarafından uygulanan arabağlantı ücretlerinden farklı olarak Turkcell'e daha düşük olan Telsim'in şebeke içi tarife fiyatının uygulanmasının ayrımcılık olduğu iddia edilmektedir.

Telsim'in GSM operatörü diğer iki rakibi Aycell ve Aria'ya ve PSTN abonelerine yapılan çağrılarının ücreti konusunda ayrımcılık yapıyor olmasının, rekabeti bozucu etkilere sahip olması ve bunun akabinde eylemlerinin 4054 sayılı Kanun uyarınca yasaklanması, Telsim'in aynı Kanun uyarınca hakim durumda kabul edilip edilmemesine bağlıdır. Telsim, GSM hizmetleri pazarında yaklaşık %.....'lük pazar payına sahiptir. Turkcell'in %.....'lık pazar payı ile en büyük operatör olduğu bu pazarda, Telsim'in -pazar payı haricindeki diğer kriterler ile birlikte- hakim durumda olmadığı görülmektedir.

### **I.2. Uyumlu Eylem Değerlendirmesi**

Fiyat tarifelerini operatörler bazında farklılaştırarak, rakiplerini piyasa dışına itme eyleminin bir diğer aracı, başka bir operatör ile karşılıklı olarak bu eylemi yapmak olabilir. Bir başka deyişle Telsim'in Turkcell'e düşük ücret uygulamasının yanı sıra Turkcell'in de aynı şekilde davranması, piyasaya sonradan giren operatörleri zor durumda bırakabilecektir.

Ancak yapılan incelemelerde, Telsim'in, Turkcell dışındaki operatörlere şebekeler arası yüksek ücret tarifesi, Turkcell'e ise kendi şebeke içi fiyatı üzerinden tarife uygulamasına, Turkcell tarafından aynı biçimde karşılık verilmediği görülmektedir. Turkcell'in fiyatlandırmalarına bakıldığında, operatörler arasında bir ayırım yapmadığı, tarifelerini şebeke içi ve diğer operatörler olarak iki farklı kategoride düzenlediği ve Telsim'e yapılan çağrılarını da diğer operatörler kategorisinde ele aldığı görülmektedir. Bu anlamda Telsim ve Turkcell arasında, sadece şikayet konusu tarife bakımından uyumlu eylem olarak nitelendirilebilecek bir uygulama tespit edilememiştir.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, Telsim'in şikayet konusu tarifesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesi kapsamında ihlal oluşturmadığı kanaatine varılmıştır.

## J- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespitler ve yapılan değerlendirmeler doğrultusunda, Telsim'in, Turkcell dışındaki operatörlere şebekeler arası yüksek tarife uygularken, Turkcell'e giden çağrılara daha düşük olan kendi şebeke içi tarifesi uygulamasının, pazara giriş engeli yarattığı yolundaki şikayet, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde incelenmiş olup;

- Telsim'in hakim durumda bulunmaması nedeniyle, bahse konu fiyatlandırma eyleminin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında rekabet ihlali oluşturabilecek bir uygulama olmadığı,
- Turkcell'in fiyatlandırmalarında, Telsim'in yaptığı biçimde, Telsim veya diğer telekomünikasyon operatörleri arasında farklı bir tarife uygulamasına gitmediği göz önüne alındığında, yalnızca şikayet konusu tarife ile ilgili olarak, iki teşebbüs arasında uyumlu eylem niteliğinde şüpheye yol açacak herhangi bir bulguya rastlanmadığı ve bu anlamda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmediği

sonuç ve kanaatine varılarak, şikayet konusuna yönelik soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.